

Az Alföld Képcsarnoka

ZILAHY GYÖRGY

József Attila írta Kassák Lajossal kapcsolatban: „... a művészet abban különbözik mindenfajta álmotól, a képzelet mindenfajta csapongásától, hogy a tudatnak, a léleknek mélyéről fölmerülő képeket értelmesen rendezi, hogy közvetlen értelmi viszonyban foglalja össze”. – S valóban, a költő is mindig a valóság látható elemeire épített, a szavai is valóságos tárgyakra és lelki, szellemi jelenségekre és jelentésekre utaltak.

Így vagyunk Zilahy Györggyel is. Nevét a szakmán kívül alig ismerik, mert – hogy függetlenítse magát a gyakran lélekölő képcsarnoki lehetőségtől, hogy minden születő képét legyen ideje megérlelni, „kihordani”, amihez elmélyedés, tehát idő kell, a nem sikerült mű könyörtelen elpusztítása, hát valóban kevesebbet festett s inkább szakörök vezetésével kereste meg a családfenntartási költségeket. Ennek a szívósságnak és igényességnek meg is lett a gyümölcse: oly szép anyag gyűlt össze, ami a műtermi látogatóknak valóban meglepetéssel szolgált. Nem volt könnyű elérnie a szakmai és festői eredmények mai színvonalát. Amikor Barcsay Jenő – akivel egy házban laktak – majdnem véletlenül „fölfedezte” Zilahyt, akkorra már éppen mozdult körülötte valami. Kortársai, pályatársai biztatták – álljon a közönség elé! A debreceni őszi tárlaton, 1965-ben, sikerrel szerepelt mélyen tartott színekkel épült képeivel. Ezek csak színérzékenységről beszéltek, azóta színbeli gazdagságáról is meggyőződünk. S hogy mily komolyan veszik immár ezt az 1929-ben, Tóvároson született művészt, mi sem bizonyítja jobban,

minthogy első kiállítását mindjárt a Csók Galériában rendezheti meg.

Zilahy festészete jelképekkel, sejtelmekkel teli világ. A motívumok mást jelentenek, mint amit testi mivoltuk mutat. A művész lelki-szellemi tartalmakat lehel beléjük s nekik megfelelően rendezi őket. Már a tárgyak alakítása is balladai hangulatnak megfelelően történik. Akár kopjafákat választ jelképnek, akár fehér falú tanyai házakat, mértani formákat idéző fatörzseket, elhagyott falut, tokaji utcarészletet, vagy éppen a bort, aztán szomorúfüzet, faluvégi feszületet, vagy a tiszacsegei szegényeket, az értelem mögött mindig ott leselkedik a szomorúság s egy bizonyos fajta homály, amely Gulyás Pál „schilleri” sejtelmességével teszi rokonná. Őt, a dunántúlit, az Alföld szerelmesét. És mégsem pesszimista ez a művészet!

1950–1956 között végezte a Főiskolát, de az 1960-ig készült munkáit irgalmatlanul megsemmisítette. Művészi pályáját ettől számítja. Kivételes színkultúrájú festő, emberi-művészi magatartása példamutató.

Lapunk nyomása közben kaptuk a megrendítő hírt: Zilahy György május 4-én szívtrombózisban váratlanul elhunyt.

SZIJ REZSŐ